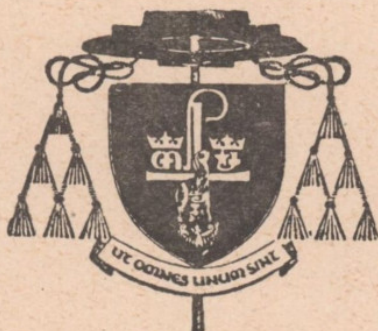

**GORZOWSKIE
WIADOMOŚCI
KOŚCIELNE**

**ORGAN URZĘDOWY
KURII BISKUPIEJ**

Czerwiec

1971

GORZOWSKIE WIADOMOŚCI KOŚCIELNE

600-9448/6

Organ Urzędowy Kurii Biskupiej

Rok 14

czerwiec 1971 r.

Nr 6

STOLICA APOSTOLSKA

DRUGA INSTRUKCJA ŚWIĘTEJ KONGREGACJI OBRZĘDÓW O NALEŻYTYM WYKONYWANIU KONSTYTUCJI O ŚWIĘTEJ LITURGII

Trzy lata temu św. Kongregacja Obrzędów w Instrukcji „Inter Oecumenici”, wydanej dnia 26 września 1964 r., ogłosiła szereg zmian, które miały być wprowadzone do świętych obrzędów i weszły w życie dnia 7 marca 1965 r., jako pierwszy etap ogólnej odnowy liturgii przewidzianej przez Konstytucję Soborową.

Z wielu sprawozdań biskupów wynika dość jasno, że zaczęło się już zbierać obfite owoce tego zarządzenia. Dowiadujemy się z nich, że uczestnictwo wiernych w liturgii świętej, a zwłaszcza w Najśw. Ofierze Mszalnej, wszędzie się zwiększyło i stało się bardziej świadome i czynne.

Aby uczestnictwo to jeszcze bardziej zwiększyć oraz osiągnąć jeszcze pełniejszą przejrzystość i zrozumienie samych obrzędów, a zwłaszcza Mszy, ci sami biskupi zaproponowali niektóre inne zmiany, które zostały najpierw przedstawione „Radzie do wykonania Konstytucji o świętej Liturgii”, a następnie dokładnie zbadane i rozważone przez wspomnianą Radę oraz Świętą Kongregację Obrzędów.

Choć i nie można uwzględnić wszystkich propozycji przynajmniej na razie, uznano jednak za możliwe wprowadzić natychmiast w życie niektóre z nich, zalecane względami duszpasterskimi i jak się wydaje, nie sprzeciwiające się przyszlemu ostatecznemu odnowieniu liturgii, ponieważ uważa się, że są pożyteczne dla stopniowego wprowadzenia odnowy liturgicznej, a mogą być wprowadzone drogą przepisów rubrycystycznych przy zachowaniu aktualnych ksiąg liturgicznych.

Przy tej sposobności należy wszystkim przypomnieć podstawową zasadę dyscypliny kościelnej potwierdzoną uroczystość również przez Konstytucję o świętej Liturgii, a mianowicie: „Zarządzenie świętej liturgii należy wyłącznie do władzy kościelnej. Dlatego nikomu innemu, choćby był kapłanem nie wolno na własną rękę niczego w liturgii dodawać, ujmować lub zmieniać”. (Konst. o św. Liturgii, art. 22 §§ I, 3).

A zatem Ordynariusze miejscowi jak też zakonnicy niech pamiętają o poważnym swoim obowiązku wobec Pana i niech pilnie czuwają, aby to prawo tak ważne w instrukcjach i w życiu Kościoła było jak najściślej przestrzegane, ale wszyscy kapłani oraz wszyscy wierni niech zechcą dostosować się ochotnie do tej koniecznej obowiązującej normy.

Tego bowiem wymaga zarówno zbudowanie i dobro duchowe poszczególnych osób, jak i harmonijne współdziałanie w Panu oraz dawanie sobie wzajemnie dobrego przykładu wśród wiernych tej samej wspólnoty miejscowej, a wreszcie wymaga tego poważny obowiązek ciążyący na poszczególnych

wspólnotach, by przyczyniać się do dobra Kościoła rozszerzonego na całym świecie, zwłaszcza w dzisiejszych warunkach, w których cokolwiek dobrego lub złego zdarzy się we wspólnotach miejscowych natychmiast odbija się na całej rodzinie Bożej.

Wszyscy zatem niech mają na uwadze napomnienie apostoła: „Bóg bowiem nie jest Bogiem zamieszania lecz pokoju” (I Kor. 14,33).

Aby zaś odnowa liturgiczna postępowwała bardziej systematycznie i stopniowo, zarządza się następujące przystosowanie obrzędów i zmiany:

I. WYBÓR FORMULARZY MSZALNYCH

1. Poza okresem Wielkiego Postu, w dniach 3 klasy można odprawić albo Mszę zgodną z oficjum dnia albo Mszę odpowiadającą wspomnieniu dokonaniem w Laudes. W tej Mszy można użyć koloru oficjum dnia, zgodnie z n. 323 Kodeksu rubryk.
2. Jeżeli Konferencja Biskupów danego kraju zezwoliła na wprowadzenie Lekcjonariusza na dni powszednie w Mszach odprawianych z ludem, można go używać także w Mszach odprawianych bez udziału ludu, w takim wypadku dozwolone jest czytanie lekcji w języku narodowym.
Tego rodzaju lekcionariusza na dni powszednie używa się w niektórych dni 2 klasy, wymienione w samym lekcionariuszu oraz we wszystkich Mszach 3 i 4 klasy, bądź z okresu roku kościelnego, bądź o świętych, bądź wotywnych, które nie mają lekcji ściśle własnych tj. takich, które zawierają wspomnienie czczonej tajemnicy lub osoby.
3. W dniach powszednich w ciągu roku, kiedy bierze się tekst Mszy z poprzedniej niedzieli, zamiast modlitw z niedzieli można użyć albo jednej z modlitw w różnych potrzebach, zawartych w mszale, albo modlitw jednej z Mszy wotywnych zawartych w mszale.

II. MODLITWY WE MSZY

4. We Mszy należy odmawiać jedną modlitwę. Dodaje się jednak do niej drugą modlitwę z jednym zakończeniem stosownie do rubryk:
 - a) modlitwę obrzędową (Kodeks rubryk n. 447):
 - modlitwę z napotykalną na przeszkodę Mszy wotywniej z okazji profesji zakonników lub zakonnice (specjalna rubryka mszału).
 - modlitwę z napotykalną na przeszkodę Mszy wotywniej z nowożeńców „Pro sponsis” — (K.R.n. 589)
 - b) modlitwę we Mszy wotywniej dziękczynnej (K.R.n. 342 oraz specjalna rubryka mszału).
 - modlitwę w rocznicę Papieża i Biskupa (K.R. 449-450)
 - modlitwę w rocznicę własnych święceń kapłańskich (K.R. n. 451-452).
5. Jeżeli należałoby dodać kilka modlitw z jednym zakończeniem z tej samej Mszy, dodaje się tylko jedną, bardziej odpowiednią dla obchodzonej uroczystości.
6. Zamiast modlitwy nakazanej (imperata) Biskup może dołączyć do modlitwy wiernych (or. fidelium) jedną czy drugą intencję w szczególnych potrzebach.

Podobnie dekretem kompetentnej władzy danego terytorium można włączyć w modlitwę wiernych wezwanie za rządzącymi państwem, które w róż-

III. NIEKTÓRE ZMIANY WE MSZY ŚW.

nych krajach w różnej formie bywają zarządzane oraz specjalne intencje w potrzebach dotyczących całego narodu lub kraju.

7. Celebrans przyklęka tylko:

- a) gdy przystępuje do ołtarza lub od niego odchodzi, jeżeli jest tabernakulum z Najśw. Sakramentem,
- b) po podniesieniu hostii i po podniesieniu kielicha,
- c) na końcu kanonu po doksolologii,
- d) przed Komunią zanim powie „Panem caelestem accipiam”
- e) po złożeniu do tabernakulum komunikanów, które zostały by po zakończeniu Komunii wiernych.

Inne przyklęknięcia opuszcza się.

8. Celebrans całuje ołtarz tylko na początku Mszy, gdy odmawia modlitwę „Oremus te Domine”, albo gdy przystępuje do ołtarza jeśli opuszcza się modlitwy u stopni ołtarza oraz na końcu Mszy zanim pobłogosławi i odeśle lud.

Inne pocałunki ołtarza opuszcza się.

9. Na ofiarowanie — po ofiarowaniu chleba i wina celebrans składa na korporale patenę z hostią i kielich nie robiąc znaku krzyża pateną i kielichem.

Patena z hostią na niej leżącą pozostaje na korporale tak przed, jak i po konsekracji.

10. W Mszach z udziałem ludu także nie koncelebrowanych, wolno celebransowi odmawiać Kanon głośno jeżeli to jest wskazane. W Mszach śpiewanych zaś wolno mu śpiewać te części kanonu, które można śpiewać w Mszach koncelebrowanych.

11. W kanonie celebrans:

- a) rozpoczyna „Te igitur” wyprostowany i z rozłożonymi rękoma,
- b) robi nad darami ofiarnymi jedyny znak krzyża na słowa: „benedicās ꝛ haec dona, haec munera, haec sancta sacrificia illibata”, w modlitwie „Te igitur”. Inne znaki krzyża nad darami ofiarnymi opuszcza się.

12. Po konsekracji celebrans może nie łączyć palców wielkiego i wskazanego, jeżeli do palców przyłgnie jakaś cząsteczka hostii, należy palce otrzeć nad pateną.

13. Obrzęd Komunii św. kapłana i wiernych będzie następujący: po odmówieniu „Panem coelestem accipiam” celebrans bierze hostię i stojąc zwrócony do ludu podnosi ją mówiąc: Oto Baranek Boży ... „a następnie dodaje z wiernymi trzykrotnie: „Panie nie jestem godzien...” Następnie przyjmuje sam Komunię św. opuszczając znak krzyża hostią i kielichem i zaraz rozdaje Komunię św. wiernym w zwykły sposób.

14. Wierni, którzy przystąpili do Komunii św. we Wielki Czwartek w czasie Mszy św. z poświęceniem Olejów św. mogą powtórnie przystąpić do Komunii św. podczas wieczornej Mszy św. tego dnia.

15. We Mszy św. z udziałem ludu można przed modlitwą po Komunii św. (postcommunio), jeżeli byłoby to wskazane zachować przez pewien czas święte milczenie, aby zaśpiewać lub odmówić psalm, albo pieśń po-

chwalną np. Ps. 33 „Benedicamus Domine”, Ps. 150 „Laudate Dominum in santuario eius” kantyki „Benedicite”, „Benedictus es”.

16. Na końcu błogosławi się lud bezpośrednio przed odesłaniem. Byłoby chwalebny, aby kapłan, odchodząc od ołtarza, odmawiał po cichu modlitwę „Placeat”.

Także w Mszach za zmarłych udziela się błogosławieństwa i odsyła się lud zwykłą formułą „Ite Missa est”, chyba, że bezpośrednio następuje absolucja (przy katafalku), w takim wypadku po wypowiedzeniu słów: „Benedicamus Domino” i opuszczeniu błogosławieństwa przystępuje się do absolucji.

IV. NIEKTÓRE WYPADKI SZCZEGÓLNE

17. We Mszy „Za nowożeńców” modlitw „Propitiare” oraz „Deum qui potestatem” nie odmawia się między modlitwą Pańską i jej embolizmem, lecz po połamaniu hostii i zmieszaniu postaci, bezpośrednio przed „Agnus Dei”.

Jeżeli zaś Mszę odprawia się przy ołtarzu zwróconym do ludu, celebrans po zmieszaniu postaci, jeżeli uzna to za wskazane, przykleknąwszy podchodzi do nowożeńców i odmawia wymienione modlitwy. Po ich ukończeniu wraca do ołtarza, przykłada i odprawia dalej Mszę św. jak zwykle.

18. Msza kapłana tracącego wzrok lub chorego, który na mocy indultu odprawia Mszę św. wotywna, może być odprawiona następująco:

a) Kapłan powinien odmawiać modlitwy i prefację ze Mszy wotywnnej,
b) inny kapłan, albo diakon, lektor, lub ministrant winien odczytać lekcję ze Mszy św. dnia albo z Lekcjonarza na dni powszednie. Jeżeli jest obecny tylko lektor lub ministrant zezwala mu się na odczytanie również Ewangelii, z opuszczeniem jednak: „munda cor meum, Iube Domine benedicere oraz Dominus sit in corde meo”. Celebrans zaś mówi przed Ewangelią „Dominus vobiscum” a na końcu całuje księgę.

c) Zespół śpiewaków albo lud, albo nawet sam lektor może odczytać antyfony na wejście, na ofiarowanie i na Komunię oraz śpiewy międzylekcyjne.

V. NIEKTÓRE ZMIANY W BREWIARZU

19. W dni 1 i 2 klasy, które mają Jutrznę o trzech Nokturnach — dopóki nie nastąpi odnowa brewiarza — można odmawiać tylko jeden Nokturn. Hymn „Te Deum”, zgodnie z rubrykami odmawia się po trzeciej lekcji. W Wielki Czwartek, Wielki Piątek i Wielką Sobotę należy zachować odpowiednie rubryki Brewiarza Rzymskiego.

20. Przy indywidualnym odmawianiu Brewiarza opuszcza się absolucję i błogosławieństwa przed lekcjami oraz zakończenie „Tu autem” na ich końcu.

21. Gdy Laudes i Nieszpory odprawia się z ludem, zamiast Capitulum można odczytać dłuższy wyjątek z Pisma św. czerpiąc tekst np. z Jutrzni, albo ze Mszy dnia, albo z lekcjonarza na dni powszednie i jeśli to będzie wskazane dodać krótką homilię.

Jeżeli bezpośrednio nie następuje Msza, to przed modlitwą (oratio) można odmówić także modlitwę wiernych (or. fidelium).

Ilekoć włącza się te elementy można odmówić tylko trzy psalmy, w następujący sposób: w Laudes bierze się jeden z trzech pierwszych psalmów, kantyk i ostatni psalm, w Nieszporach natomiast można wybrać trzy spośród pięciu psalmów.

22. Gdy Kompletę odprawia się z udziałem ludu, zawsze można użyć psalmów z niedzieli.

VI. NIEKTÓRE ZMIANY W LITURGII ZA ZMARŁYCH

23. W oficjach i Mszach za zmarłych można używać koloru fioletowego. Jednak do Konferencji Biskupów należy ustalenie także innego koloru liturgicznego, który odpowiadałby mentalności danego narodu, nie obrażałby uczuć ludzkiego bólu, a zatem okazywałby nadzieję chrześcijańską oświeconą przez Misterium Paschalne.
24. Podczas absolucji przy katafalku lub przy grobie responsorium „Libera me Domine” można zastąpić innymi wziętymi z Jutrznii za zmarłych a mianowicie: „Credo quod Redemptor meus vivit, Qui Lazarum resuscitasti, Memento mei, Deus, Libera me, Domine de viis inferni”.

VII. SZATY LITURGICZNE

25. Manipularza można nigdy nie używać.
26. Pokropienie wodą święconą przed Mszą niedzielną, poświęcenie i nałożenie popiołu na początku Wielkiego Postu oraz absolucję przy katafalku można odprawiać w ornacie.
27. Wszyscy koncelebrujący mają przywdziewać szaty liturgiczne, które obowiązują przy indywidualnym odprawianiu Mszy (Ritus sercandus in concelebratione Missae, n. 12).

Gdy jednak zachodzi ważna przyczyna np. gdy jest większa liczba koncelebrujących i brakuje szat, koncelebrujący, wyjąwszy zawsze głównego celebransa, mogą nie używać ornatu, zawsze jednak mają włożyć albę i stulę.

VIII. UŻYWANIE JĘZYKA NARODOWEGO

28. Zachowując normy zawarte w art. 36 § 3 i 4 Konstytucji o Św. Liturgii, kompetentna władza terytorialna może pozwolić na używanie języka narodowego w czynnościach liturgicznych odprawianych z ludem także:
- a) w Kanonie Mszy,
 - b) w całym obrzędzie święceń,
 - c) w lekcjach brewiarza nawet przy odmawianiu chórowym.

Ojciec święty Paweł VI, po zreferowaniu sprawy przez niżej podpisanego Kardynała Arkadiusza Marię Larraone, Prefekta Świętej Kongregacji Obrzędów na audyencji udzielonej mu dnia 13 kwietnia zatwierdził niniejszą instrukcję w całości i we wszystkich szczegółach swoją powagą i polecił ją ogłosić, aby wszyscy do których ona się odnosi starannie jej przestrzegali od dnia 29 czerwca 1967 r. W Rzymie dnia 4 maja 1967 r., w święto Wniebowstąpienia P. N. J. Ch.

Jakub Kard. Lercaro, Arcybiskup Boloński, Przewodniczący Rady do wykonania Konstytucji o św. Liturgii.

Arkadiusz M. Kard. Larraona, Prefekt św. Kongregacji Obrzędów, Ferdynand Antonelli, Arcybiskup tyt. Idieri, Sekretarz świętej Kongregacji Obrzędów.

N. 1896/c/67
Textus versio divulgatur
E Curia Metropolitana
Cracoviae, 12. VI. 1967 r.
† Carolus
Archiepiscopus
St. Marszowski Vicecancellarius

Kraków 1967 r.

TRZECIA INSTRUKCJA ŚWIĘTEJ KONGREGACJI KULTU BOŻEGO O NALEŻYTYM WYKONANIU KONSTITUCJI O ŚWIĘTEJ LITURGII

Odnowienie Liturgii, jakie zostało dotąd przeprowadzone w związku z wykonaniem Konstytucji Soboru Watykańskiego II o świętej Liturgii, dotyczy głównie odprawiania Tajemnicy Eucharystycznej. W niej bowiem „zawiera się całe duchowe dobro Kościoła, a mianowicie sam Chrystus, nasza Pascha i chleb żywy, który przez Ciało swoje ożywione i ożywiający Duchem Świętym daje ludziom, zapraszając ich i doprowadzając w ten sposób do ofiarowania razem z Nim samych siebie, swojej pracy i wszystkich rzeczy stworzonych”¹⁾. Odnowione odprawianie Ofiary Mszy świętej podczas zgromadzeń liturgicznych oznacza również, że jest to jakby ośrodek życia całego Kościoła, centrum do którego wszystkie inne czynności są skierowane oraz, że celem odnowionych obrzędów jest bardziej rozbudzić taką działalność duszpasterską, dla której Liturgia byłaby szczytem i źródłem, a paschalne misterium Chrystusowe by wyrażało się w życiu.²⁾

Dzieło zaś odnowienia, stopniowo przez sześć lat przedłużające się, przygotowało przejście od poprzedniej Liturgii do tej, która w bardziej zarysowany sposób i w pełniejszej formie jest przedłożona we Mszałe Rzymskim w Obrzędach Mszy z dołączonym Ogólnym Wprowadzeniem do Mszału Rzymskiego, można by powiedzieć, że wskazując działalności pastoralno-liturgicznej nową drogę i zapowiadając wielkie rzeczy, jest to odnowienie już zakończone. Ponadto Lekcjonarz mszalny, świeżo wydany oraz duża ilość formularzy, zawartych w Mszałe Rzymskim, przez liczne uprawnienia do działania otwierają wielkie możliwości do odprawiania Najświętszej Eucharystii.

Możność wybrania pewnych tekstów, większa elastyczność rubryk, bez wątplenia sprzyjają bardziej czynnemu, miłemu i duchowo zbawiennemu odprawianiu, gdy dostosowane jest ono do warunków życia wiernych, ich charakteru i obyczajów; dlatego też nie będzie stosowania własnych pomysłów, arbitralnych zmian, które celebrowanie pomniejszają.

Stopniowe zaś przejście do nowych, teraźniejszych form, wywołane zarówno rozmaitością całego dzieła, podlegającego odnowieniu, jak wielką odębnością warunków, istniejących w różnych miejscach, zostało przyjęte przychylnie przez większą część duchowieństwa i wiernych³⁾, jakkolwiek tu i ówdzie natrafiło na jakieś odmowy przyjęcia, lub na przyspieszenie zmian.

Jedni bowiem ze względu na starą tradycję, zmiany te niechętnie przyjęli, drudzy zaś, wobec naglącej potrzeby duszpasterskiej uznali, że nie należy oczekiwać, aż ostatnie przepisy, dotyczące odnowienia, zostaną ogłoszone. Wskutek tego stało się, że niektórzy przystąpili do stosowania prywatnych pomysłów, do pospiesznego i nierozważnego układania nowego porządku, do inwencji, wprowadzenia dodatków, albo do uproszczenia obrzędów, co nie rzadko przeciwne było właściwym zasadom Liturgii, a nadto wprowadzało zamęt w sumieniu wiernych oraz stało się przeszkodą do należytego odnowienia, lub to odnowienie utrudniało.

Z tego powodu wielu Biskupów i kapłanów oraz świeckich ludzi prosiło usilnie, by Stolica Apostolska swą powagą wkroczyła w tę sprawę dla zachowania i wzmocnienia w Liturgii należytej i oczekiwanej zgodności, która rodzinie ludzkiej, zebranej przed Bogiem, tak przystoi i tak jest jej właściwa.

Dlatego też to, co nie mogło nastąpić, gdy Rada opracowywała odnowienie i czuwała nad nim, obecnie może się stać przy wzięciu pod uwagę tego wszystkiego, co mocno i w decydujący sposób jest postanowione.

Nade wszystko należy się odwołać do władzy poszczególnych Biskupów, których Duch Święty ustanowił, aby kierowali Kościołem Boga⁴⁾ ponieważ oni są „głównymi szafarzami tajemnic Bożych, jako też kierownikami, krzewicielami i stróżami życia liturgicznego w powierzonym sobie Kościele”⁵⁾. Do nich bowiem należy kierować, rozporządzać, zachęcać, niekiedy strofować, a zawsze objaśniać, tłumaczyć wykonywanie należytego odnowienia, a zarazem rozważać i naradzać się, by całe powszechne ciało Kościoła jednomyślnie zjednoczone w miłości, postępowało w diecezji, narodzie, w świecie.

Praca Biskupów w tej sprawie jest konieczna i nagląca ze względu na wewnętrzną łączność, jaka zachodzi pomiędzy Liturgią i Wiarą, tak dalece, że gdy okazuje się uszanowanie dla jednej, jest ona udziałem i drugiej.

Biskupi przeto, przy pomocy Komisji Liturgicznych, mają pilnie poznać stan religijny i społeczny wiernych, swej pieczy powierzonych, ich duchowe potrzeby oraz odpowiednie sposoby okazania im pomocy, wykorzystując uprawnienia, jakie im dają nowe obrzędy. W ten sposób powinni rozważyć to wszystko, co prawdziwemu odnowieniu odpowiada, lub co mu się sprzeciwia i tak ostrożnie i roztropnie przedkładać to, co czynić należy oraz kierować pracą, by, uznawszy słuszne potrzeby, całe dzieło zostało dokonane według zasad, wydanych w nowych przepisach liturgicznych.

Odpowiednie bowiem poznanie rzeczy, jakie mają Biskupi, będzie nie małą pomocą dla kapłanów w posługiwaniu, jakie ma być wykonywane we wspólnocie hierarchicznej⁶⁾, ono też łatwiejszym uczyni należne posłuszeństwo, które wymagane jest dla doskonalszego oznaczenia kultu i dla uswięcenia dusz.

Przeto by łatwiejszym się stało zadanie Biskupów, mianowicie, należytego przestrzegania zasad liturgicznych, tych zwłaszcza, które są wyłożone w Ogólnym Wprowadzeniu do Mszału Rzymskiego, ponieważ w odprawianiu Eucharystii, która jest „znakiem jedności, węzłem miłości”⁷⁾ i karność i porządek mają być przywrócone, wydało się potrzebnym przypomnieć następujące zasady i napomnienia:

1. Świeżo wydane przepisy uprościły formuły, gesty, czynności liturgiczne, zgodnie z zasadą, ustanowioną w Konstytucji o św. Liturgii: „Obrzędy niech się odznaczają szlachetną prostotą, niech będą krótkie i jasne, bez niepotrzebnych powtórzeń dostosowane do pojętności wiernych, aby na ogół nie potrzebowały wielu wyjaśnień”⁸⁾. Jednak w tej dziedzinie określone granice nie mogą być przekroczone: gdyby ktoś to uczynił, odarłby Liturgię ze świętych znaków i z właściwego jej piękna, które są konieczne, aby w społeczności wiernych było w rzeczy samej sprawowane misterium zbawienia oraz by pod zasłoną rzeczy widzialnych, przy zastosowaniu odpowiedniej katechezy, było to należycie zrozumiane.

Odnowienie bowiem świętych obrzędów w żaden sposób zgoła nie może zmierzać do *desakralizacji*, jak to często nazywa, ani nie ma być dowodem na tak zwaną *sekularyzację świata*. Należy więc zachować godność i powagę obrzędów oraz ich święty charakter.

Moc czynności liturgicznych nie tkwi w częstym ich doświadczaniu, ale w odnawianiu, czy też w sprowadzaniu ich do prostych form; ona jest zawarta w słowie Bożym i w tajemnicy, jaka jest sprawowana, w ich głębszym poznaniu. Ich obecność jest potwierdzona przestrzeganiem obrzędów Kościoła, nie zaś tym, co jakiś kapłan, ulegając swoim zdolnościom, postanowi.

Potem należy mieć przed oczyma, że prywatne przywracanie dawnych obrzędów, wprowadzane przez kapłana, narusza godność wiernych, oraz

otwiera drogę do indywidualnych i osobistych form w odprawianiu świętych obrzędów, które wprost podlegają całemu Kościołowi.

Kapłańskie bowiem posługiwanie jest posługiwaniem powszechnego Kościoła, nie może przeto być wykonywane inaczej, jak tylko w posłuszeństwie i w łączności z hierarchią, oraz z chęcią służenia Bogu i braciom. Charakter hierarchiczny Liturgii, jej moc sakramentalna i uszanowanie, należne społeczności wiernych, słusznie wymagają, aby kapłan swoje usługiwanie w kulcie wypełniał, jako „wierny sługa i szafarz tajemnic Bożych”⁹⁾, nie wprowadzając żadnych takich obrzędów, które nie są ustanowione i zatwierdzone przez księgi liturgiczne.

2. Wśród świętych tekstów, które podczas obrzędów liturgicznych są używane, księgi Pisma świętego szczególną odznaczają się godnością; w nich bowiem Pan Bóg przemawia do swego ludu i Chrystus, obecny w swoim słowie, głosi Ewangelię¹⁰⁾. Dlatego też:

a) Liturgia słowa z najwyższą starannością ma być odprawiana. Nigdy nie wolno zastępować jej innym czytaniem, zaczerpniętym z dzieł religijnych, czy świeckich autorów tak dawnych, jak nowych. Celem homilii jest wyjaśnianie wiernym głoszonego słowa Bożego z zastosowaniem go do dzisiejszego sposobu myślenia. Ma ją głosić kapłan; wierni zaś powinni wstrzymać się od wygłaszania uwag, od dialogów i tym podobnych rzeczy. Nie wolno jest poprzestawać na wygłoszeniu tylko jednego czytania.

b) Liturgia słowa przygotowuje do liturgii eucharystycznej i do niej prowadzi, razem z nią tworzy też jeden akt kultu¹¹⁾. Dlatego też jedna od drugiej nie może być oddzielona, nie wolno też jest odprawiać ich w różnym czasie i w różnym miejscu.

Gdyby zaszała potrzeba stosownego połączenia jakiejś czynności liturgicznej poprzedzającej Mszę świętą, lub części brewiarza z liturgią słowa to księgi liturgiczne temu zaradzają w specjalnych przepisach.

3. Również teksty liturgiczne, ułożone przez Kościół, z wielkim uszanowaniem mają być używane, nikomu nie wolno jest na własną rękę zmieniać w nich cokolwiek, podstawić inny tekst, odrzucać, lub dodawać¹²⁾.

a) Obrzędy Mszy mają być przestrzegane ze szczególnych względów. Formuły, jakie one zawierają w przekładach publicznych, pod żadnym względem, nawet pod pozorem, że chodzi o Mszę śpiewaną, nie mogą być zmieniane. Pewna jednak ich część, mianowicie: akt pokutny, modlitwy eucharystyczne, aklamacje, błogosławieństwo na zakończenie Mszy, z różnych i rozmaitych formuł mogą być wybrane spośród podanych we właściwym miejscu poszczególnych obrzędów.

b) Antyfony na introit i na Komunię mogą być wzięte z Graduale Romanum, z Graduale simplex, ze mszału rzymskiego, jak również z zebranych tekstów, zatwierdzonych przez Konferencje biskupie. Te zaś Konferencje przy wyborze śpiewów, przeznaczonych do odprawianej Mszy, mają mieć na uwadze nie tylko ich zgodność z czasem liturgicznym i różnymi okolicznościami liturgicznymi, ale również potrzebę wiernych, którzy tych śpiewów używają.

Śpiew ludowy wszelkimi siłami ma być popierany, także przy użyciu nowych form, dostosowanych do charakteru narodowego i do dzisiejszej umysłowości człowieka. Konferencje Biskupów mają ustanowić pewien wykaz śpiewów, które podczas Mszy dla specjalnych zgromadzeń, odprawianych na przykład dla młodzieży, dzieci, mogą być śpiewane, a które nie tylko swym tekstem, ale również melodią, rytmem, użytymi instrumentami odpowiadałyby miejscu, oraz godności i świętości Bożego kultu.

Jakkolwiek Kościół nie odrzuca od czynności liturgicznych żadnego rodzaju muzyki¹³), to jednak nie wszelka muzyka i nie każdy śpiew lub dźwięk instrumentów, dla wzmacniania ducha modlitwy i wyrażania misterium Chrystusa w jednakowym stopniu są zdadne. Ich bowiem przeznaczeniem jest sprawowanie kultu Bożego, z tego też powodu powinny odznaczać się świętością i doskonałością formy¹⁴), mają też odpowiadać duchowi czynności liturgicznej i właściwościom jej poszczególnych części, a nie przeszkadzać czynnemu udziałowi wszystkich zgromadzonych¹⁵), powinny zwracać natomiast uwagę umysłu i uczucia serca do rzeczy świętych, które się dokonują. Sprawy te mają dokładniej określić Konferencje Biskupie, lub gdy brak jest przepisów ogólnych, Biskupi w granicach własnych diecezji¹⁶). Należy użyć wszelkiego starania, by wybrać instrumenty w oznaczonej liczbie, odpowiadające i miejscu i charakterowi społeczności, które by przyczyniały się do podniesienia pobożności, a nie wywoływały zbytejnego hałasu.

d) Poczyniono duże ułatwienie w wyborze modlitw mszalnych, które zwłaszcza w dni powszednie tygodni (feriae) czasu pozaświętecznego (per annum) mogą być brane albo z jednego z trzydziestu czterech tygodni, albo z Mszy ad diversa¹⁷) lub ze Mszy wotywnych.

Nadto przy tłumaczeniu tekstów Konferencje Biskupie mogą korzystać ze specjalnych przepisów, w tej sprawie zawartych w Instrukcji o tłumaczeniu tekstów liturgicznych na języki nowoczesne, gdy chodzi o odprawianie z udziałem ludu w n. 34, wydanej przez Radę dnia 25 stycznia 1969 roku¹⁸).

e) Co zaś dotyczy czytań, to oprócz tych, które na każdą niedzielę, święta i dzień powszedni są wyznaczone, są inne, które mogą być używane przy udzielaniu Sakramentów, lub podczas odprawiania w szczególnych okolicznościach. We Mszach, odprawianych dla specjalnych zebrań, wolno jest wybrać tekst bardziej odpowiadający tej okoliczności, byleby był zaczerpnięty z Lekcjonarza zatwierdzonego¹⁹).

f) W czasie odprawiania Mszy kapłan może przemówić do ludu w jak najkrótszej formie, a mianowicie: na samym początku, przed czytaniem, przed prefacją i przed obrzędem zakończenia²⁰). Jednak podczas liturgii eucharystycznej ma się wstrzymać od wygłaszania tych przypomnień. Słowa zaś, o których wyżej, mają być krótkie, oddziaływujące na słuchaczy, dobrze przedtem rozważone. Gdyby zaszła potrzeba wygłoszenia innych jeszcze przypomnień, zleca się je odprawiającemu kapłanowi: należy jednak unikać wszystkiego, co jest zbędne, a poprzestać jedynie na tym, co rzeczywiście jest konieczne.

g) W modlitwie powszechnej, czyli modlitwie wiernych, pożytecznym jest dodanie specjalnej jakiejś intencji, związanej ze społecznością miejscową, do tych intencji, które są odmawiane za Kościół, świat, potrzebujących. Powstrzymać się należy od włączania innych intencji do Kanonu Rzymskiego na Memento do żywych i umarłych. Te zaś intencje powinny być przedtem i przygotowane i napisane, oraz dostosowane do tego rodzaju mówienia²¹). Ich publiczne odczytywanie może być zleczone jednemu, albo wielu, uczestnikom Mszy świętej.

Pozwolenia powyższe, jeżeli poznane, rozumnie będą użyte, dość szerokie dają upoważnienia, w żaden więc sposób nie należy uciekać się do inwencji własnych jakiejś osoby. Kapłani przeto niech zostaną pouczeni, by się przygotowali do odprawiania, mając na uwadze rzeczowe okoliczności, jak również potrzeby wiernych, w granicach ustalonych przez Ogólne Wprowadzenie do Mszału, i by działali z poczuciem pewności.

4. Modlitwa Eucharystyczna przed innymi częściami Mszy należy tylko do kapłana, jest jego obowiązkiem²²⁾. Jest przeto zabronionym, by jakaś jej część była odmawiana przez posługującego kapłanowi, lub przez zebranych na Mszy, czy wreszcie przez jakiego wiernego. Byłoby to sprzeczne z hierarchiczną naturą liturgii, w której tylko to i to wszystko ma czynić, co do niego należy²³⁾. Modlitwa Eucharystyczna w całości ma być odmawiana tylko przez kapłana.

5. Chleb, używany do odprawiania Eucharystii, ma być pszenny i według prastarego zwyczaju Kościoła łacińskiego przasny²⁴⁾.

Wprawdzie według tego, co ma oznaczać, powinien wyglądać jak chleb, który się łamie i rozdziela między braci, należy go jednak sporządzać zawsze w formie tradycyjnej według przepisów Ogólnego Wprowadzenia do Mszału Rzymskiego²⁵⁾, zarówno gdy chodzi o małe hostie do Komunii wiernych, jak również o hostie większego formatu, które mają być łamane.

Większa potrzeba prawdziwości znaku odnosi się do koloru, smaku, spoiwości chleba, niż do jego kształtu. Ze względu na szacunek należy Najświętszemu Sakramentowi, w przygotowaniu chleba do Eucharystii należy użyć wszelkiego starania i pilności, by pięknie można go było łamać, oraz by przy spożywaniu nie był urażony zmysł wiernych. Chleba, który ma smak niewypieczonej mąki, który rychło staje się twardym i już nie może być spożyty, należy w ogóle unikać.

Nadto trzeba zachować jak największą cześć, przysługującą N. Sakramentowi podczas łamania chleba konsekrowanego, jak również przy spożywaniu tego chleba i konsekrowanego, jak wina, przy udzielaniu Komunii świętej i spożywaniu cząstek, które po Komunii świętej pozostają²⁶⁾.

6. Ze względu na święty znak, doskonalsze uczestnictwo wiernych wyraża się przez Komunię pod obydwoma postaciami²⁷⁾. Tego rodzaju Komunia dozwolona jest tylko w granicach, zakreślonych Ogólnym Wprowadzeniem do Mszału Rzymskiego (n. 242) i zgodnie z przepisami Instrukcji Świętej Kongregacji Kultu Bożego o szerszym uprawnieniu udzielania Komunii świętej pod dwiema postaciami, Sacramentali Communione, wydanej dnia 29 czerwca 1970 roku.

Zatem:

a) Niech Ordynariusze nie udzielają pozwolenia bez różnicy, lecz niech wyraźnie określą wypadki i obchodzoną uroczystość, w granicach przez Konferencję Biskupią ustanowionych. Należy unikać tych okazji, gdy jest duża liczba komunikujących. Nadto grupy mają być ograniczone, dobrze określone, uszykowane i o jednym charakterze.

b) Wierni zanim zostaną dopuszczeni do przyjęcia Komunii świętej pod dwiema postaciami, niech zostaną starannie pouczeni, by jej znaczenia głębiej poznali.

c) Gdy Komunia święta przyjmowana jest z kielicha, niech będą przy tym kapłani, lub diakoni, albo akolici, mający święcenia akolitu, którzy podawaliby kielich komunikującym. Jeżeli nie ma tych duchownych, posługujących celebransowi, ma być zachowany obrzęd, opisany w Ogólnym Wprowadzeniu do Mszału Rzymskiego n. 245.

○ Nie można aprobować takiego sposobu postępowania, który polega na podawaniu sobie przez komunikujących kielicha jeden drugiemu, lub na ich podchodzeniu bezpośrednio do kielicha dla przyjęcia Krwi Najświętszej. W tych wypadkach należy raczej udzielać Komunii św. przez zanurzenie komunikanta.

d) Udzielanie Komunii świętej należy przed wszystkim do kapłana odprawiającego, potem do diakona i w pewnych wypadkach do akolity. Sto-lica Święta może pozwolić, by również inne znane i uczciwe osoby, mające

upoważnienie, zostały do tego wyznaczone. Nie mogą zaś udzielać Komunii świętej ci, którzy tego upoważnienia nie mają; również nie mogą oni brać do ręki naczyń świętych w których jest Najświętszy Sakrament.

W sprawie sposobu udzielania Komunii świętej należy zachować to, co w Ogólnym Wprowadzeniu do Mszału rzymskiego (n. 244—252) i wymienionej Instrukcji z dnia 29 czerwca 1970 roku, przez tę Św. Kongregację wydana, zostało postanowione. Jeżeli sposób udzielania Komunii świętej, różny od przyjętego zwyczajem, został dozwolony, należy zachować warunki postawione przez Stolicę Apostolską.

e) Gdzie z powodu braku kapłanów, inne osoby, jak zwłaszcza na misjach katechiści, zostały upoważnione przez Biskupa na mocy pozwolenia Stolicy Apostolskiej, do odprawiania liturgii Słowa Bożego i udzielania Komunii świętej, mają się oni zupełnie powstrzymać od odmawiania Modlitwy eucharystycznej. Jeżeli może uznają za pożyteczne odczytać opowiadanie o ustanowieniu Eucharystii, niech je przeczytają jako czytanie w liturgii słowa. Zatem na powyższych zebraniach wiernych, po odprawieniu liturgii słowa, należy odmówić Ojciec nasz i udzielić Komunię świętą według przepisane go obrzędu.

f) Jakikolwiek sposób wybiera się, należy się starać, by Komunia święta z godnością, pobożnością i pięknie była udzielana i unikać niebezpieczeństw pomniejszenia czci, z uwzględnieniem właściwości każdego zgromadzenia liturgicznego, oraz wieku, warunków życia i przygotowania przystępujących do Komunii świętej²⁸).

7. Według przepisów liturgicznych w Kościele przekazywanych, zabrania się kobietom (dziewczęta, zamężne, zakonnice) posługiwać kapłanowi przy ołtarzu tak w kościołach, jak w domach, konwentach, kolegiach, instytutach żeńskich.

Wolno zaś kobietom stosownie do przepisów w tych sprawach wydanych:

a) czytać lekcje, z wyjątkiem Ewangelii. Czynność tę mają sprawować przy użyciu dzisiejszych przyrządów technicznych, by dobrze były słyszane przez wszystkich. Konferencje Biskupie mogą dokładniej określić odpowiednie miejsce, z którego słowo Boże podczas nabożeństw mają czytać;

b) wygłaszać intencje modlitwy powszechnej,

c) kierować śpiewem i grać na organach, albo na innych instrumentach, dopuszczonych do kultu, podczas zgromadzeń liturgicznych.

d) Wskazówki (czyli didascalialia) czytać. Mają one pomagać wiernym do lepszego zrozumienia obrzędów,

e) pewne czynności w służbie zebranych wiernych spełniać, jakie w niektórych krajach są powierzane kobietom na przykład: wiernych przy drzwiach kościoła przyjmować i wyznaczać im odpowiednie miejsca, utrzymywać wśród wiernych porządek podczas procesji, albo zbierać ofiary w kościele.

8. Naczynia święte, szaty i sprzęty liturgiczne mają być otoczone szczególnym szacunkiem i troską. Jeżeli więc dana jest teraz większa swoboda wyboru ich materii i formy, to dlatego tak się dzieje, by różne narody, oraz artyści, otrzymali dużą swobodę dla poświęcenia swych najlepszych sił kultowi świętemu.

To jednak należy mieć przed oczyma:

a) Rzeczy, które należą do kultu Bożego mają być zawsze „szlachetne,

trwałe, dobrze dostosowane do użytku świętego³⁰). Nie godzi się przeto posługiwać używanymi i pospolicymi sprzętami.

b) Kielichy i pateny, zanim zostaną użyte, powinny być pokonsekrowane przez Biskupa, który ma ocenić czy są zdadne do użytku, jaki jest im przeznaczony.

c) „Szatą liturgiczną, wspólną dla duchownych i ministrantów wszystkich stopni, jest alba³¹). Odrzuca się jako nadużycie koncelebrowanie w stule, nałożonej na kaputr zakonna, lub na zwykłą szatę osób duchownych. Absolutnie nie wolno jest oprawiać Mszy świętej, oraz spełniać innych czynności świętych, jak wkładanie rąk podczas udzielania święceń, lub udzielania innych Sakramentów świętych, czy dokonywania poświęceń, przy użyciu tylko stule, nałożonej na ubranie świeckie.

d) Konferencje Biskupie mają obowiązek orzec, czy należy użyć innych materiałów na szaty, naczynia sprzęty święte obok tych, które według dotychczasowej tradycji były używane. O tych swoich naradach niech powiadomią Stolicę Apostolską³²).

W sprawie formy szat liturgicznych Konferencje Biskupie mogą przedłożyć Stolicy Apostolskiej postanowienia, dotyczące dostosowania odpowiadających potrzebom i zwyczajom poszczególnych krajów³³).

9. Eucharystia jest odprawiana zgodnie ze zwyczajem, w miejscu świętym³⁴). Nie wolna jest bez rzeczywistej konieczności, którą oceni Ordynariusz, odprawiać poza kościołem. Jeżeli zaś Ordynariusz na to pozwoli, trzeba się zatroszczyć, by było wybrane godne miejsce, oraz, by święta czynność odprawiona została na odpowiednim ołtarzu.

O ile jest możliwe, nie należy odprawiać w jadalniach, albo na stole, służącym do spożywania posiłku.

10. W wykonywaniu odnowionej Liturgii niech Biskupi starają się bardzo o stałe i godne urządzenie miejsca świętego, zwłaszcza prezbiterium, stosownie do przepisów, ogłoszonych w „Ogólnym Wprowadzeniu do Mszału Rzymskiego³⁵) i w Instrukcji „Tajemnica Eucharystyczna³⁶).

Urządzenia, wprowadzone tymczasowo w niedawnych latach, niekiedy uważane są jako stałe, jakby miały być definitywne. Niektóre z nich, odrzucone przez Radę, nadal są utrzymywane, chociaż sprzeciwiają się myśli liturgicznej, poczuciu piękna i łatwemu, oraz godnemu odprawianiu świętych obrzędów³⁷).

Z pomocą Komisji diecezjalnych do spraw Liturgii i sztuki kościelnej, oraz po zasięgnięciu rady, jeśli to jest konieczne, ekspertów i władz cywilnych, bada się projekty nowych budowli kościelnych i ich tymczasowych urządzeń, by dojść później do urządzeń ostatecznych, w których stare zaletki dawnej sztuki, jeżeli są, zostałyby zachowane, oraz w miarę możliwości, dostosowane do nowych wymagań.

11. Zrozumienie reformy liturgicznej wymaga jeszcze dużej pilności, by księgi liturgiczne, dokładnie przejrzane, zostały przetłumaczone na języki nowoczesne i wydane drukiem. Na nowo mają być przetłumaczone, zastępując one osobne książki służące do obrzędów, jakie przedtem były w użyciu, a teraz mają być zniesione.

Jeżeli Konferencja Biskupia uzna za konieczne i wskazane dodać inne formuły, albo wnieść jakieś dostosowania, może to uczynić, po aprobacie Stolicy Świętej. Zmiana taka ma być zaznaczona w oryginalnym łacińskim tekście typicznym przez specjalne oznakowanie drukarskie.

W tego rodzaju sprawach wskazanym jest postępować bez pośpiechu, oraz żądać pomocy wielu biegłych osób, nie tylko teologów i liturgistów, ale również stylistów i literatów, aby przekłady odznaczały się uznaniem pięknem formy, oraz by przez swą ozdobę, harmonijność, gładkość, bogactwo słownego wyrazu i języka były dokumentami, którym można by rokować długie trwanie w użyciu przy pełnej zgodności z wewnętrznym bogactwem ich treści³⁸⁾.

W przygotowywaniu ksiąg liturgicznych w języku narodowym należy zachować zasadę tradycyjną wydawania tekstów bez uwidocznienia nazwisk tłumaczy, czy autorów. Księgi liturgiczne są bowiem przeznaczone dla społeczności chrześcijańskiej i tylko na polecenie Hierarchii, oraz pod jej autorytetem, są opracowywane i ogłaszane. Nie zależą z jakiegokolwiek tytułu od zgody osób prywatnych, gdyż naruszałoby to wolność, powagę i godność Liturgii.

12. Pozwolenie na eksperymenty w dziedzinie liturgicznej, jeżeli byłoby potrzebne, albo pożądane, wyłącznie przez tę Świętą Kongregację może być udzielone i to na piśmie przy zachowaniu ścisłych i określonych zasad, oraz pod odpowiedzialnością właściwej władzy lokalnej.

Co dotyczy Mszy świętej, to wszystkie pozwolenia na dokonywanie eksperymentów, udzielone z uwagi na przeprowadzane odnowienie Liturgii, utraciły swoje znaczenie. Po wydaniu bowiem nowego Mszału Rzymskiego, przepisy i forma odprawiania Eucharystii są te, które podaje Ogólne Wprowadzenie Ordo Missae.

Dostosowania, o których mówią księgi liturgiczne, mają dokładnie określić same Konferencje Biskupie przedłożyć je Stolicy Apostolskiej do zatwierdzenia.

Jeżeli jeszcze szersze dostosowania byłyby potrzebne, stosownie do n. 40 Konstytucji Sacrosanctum Concilium, Konferencja Biskupia sprawę głęboko rozważy, biorąc pod uwagę charakter, tradycję narodu i specjalne potrzeby. Jeżeli pożądanym jest by pewne eksperymenty zostały dokonane, ich zakres ma być dokładnie określony, mają się odbyć w zespołach nadających się do tego, pod odpowiedzialnością osób roztropnych, do tego przez specjalne zlecenie wyznaczonych. Nie należy ich dokonywać podczas wielkich celebr, nie powinna być rozszerzana wiadomość o nich; niech będą ograniczone co do liczby i nie trwają dłużej, niż jeden rok, po czym sprawę należy przedłożyć Stolicy Apostolskiej. Nie wolno jest wprowadzać w życie projektu przystosowań zanim Stolica Apostolska nie udzieli odpowiedzi. Jeżeli chodzi o zmianę Jeżeli chodzi o zmianę struktury obrzędów, lub układu części, które w księgach liturgicznych są podane, albo o wprowadzenie nowych tekstów to zanim zostaną rozpoczęte jakieś eksperymenty, należy przedłożyć cały projekt z podaniem wszystkich punktów tych zmian Stolicy Apostolskiej.

Taki jest sposób postępowania, wymagany przez Konstytucję Sacrosanctum Concilium³⁹⁾, jak również przez znaczenie samej sprawy. Na koniec wspomnieć należy, że odnowienie liturgiczne, uchwalone przez Sobór, obejmuje cały Kościół; wymaga to studium tak teoretycznego, jak i praktycznego na zebraniach duszpasterskich w celu wychowania wiernych, by Liturgia stała się żywa, duchowo odczuwalna i przystosowana.

Obecne odnowienie liturgiczne zmierza do pokazania modlitwy liturgicznej, powstałe z żywej i bardzo starej tradycji życia duchowego. I gdy jest odprawiana, ma się ukazywać jako dzieło całego ludu Bożego, ukształtowanego w jego różnych stopniach święceń i spełnianej funkcji⁴⁰⁾. Tylko w

tej jedności całej wspólnoty kościelnej jest pewność zachowania siły i autentyczności.

Pasterze, przede wszystkim, kierując się chętnym przestrzeganiem praw i nakazów Kościoła, oraz duchem wiary, odsuwając swe własne dążenia i partykularne upodobania, niech będą sługami wspólnej Liturgii przez swój własny przykład, pilne badanie, oraz przez inteligentne i wytrwałe pełnienie obowiązku nauczania, przygotowując kwitnącą wiosnę, która z liturgicznego odnowienia jest oczekiwana; odnowienie to zaradza potrzebom naszego czasu, a od form świeckich i arbitralnych, które by ją bardzo pomniejszyły, jest daleka.

Niniejszą Instrukcję, która została ułożona przez Św. Kongregację Kultu Bożego na polecenie Ojca Świętego, Papież Paweł VI dnia 3 września br. aprobował i powogą swoją zatwierdził, polecając, by została ogłoszona i przez wszystkich, których dotyczy zachowywana.

Z siedziby Świętej Kongregacji Kultu Bożego dnia 5 września 1970 roku.

(—) Benno GUT, Kard. Prefekt

(—) A. Bugnini, Sekretarz

PRZYPISY

- 1) Cons. Oecum. Vat. II. Decr. de Presbyterium ministerio et vita. Presbyterorum ordinis n. 5 AAS(1966) p. 997.
- 2) Cfr. S. Congr. Rituum. Instr. Inter Oecumenici 26 sept. 1964 nn. 5-6. AAS 56 (1964) p. 878.
- 3) Cfr. Paulus VI Allocutio in Audientia generali habita die 20 aug. 1969. Losser. Rom. 21.VIII.1969.
- 4) Cfr. Act. 20. 28.
- 5) Conc. Oec. Vat. II Decretum de Episcoporum munere. Christus Dominus n. 15 AAS 58 (1966) pp. 679-680. Const. de sacra Liturgia. Sacrosanctum Concilium n. 22 AAS. 56 (1964) p. 106.
- 6) Cfr. Conc. Oec. Vat. II, Decr. de presbyterorum ministerio et vita. Presbyterorum ordinis n. 15. AAS 58 (1966) pp. 1014-1015.
- 7) Con. Oec. Vat. II. Const. de sacra Liturgia. Sacrosanctum Concilium n. 47; AAS 56 (1964) p. 113.
- 8) Ibid. n. 34. AAS 56 (1964) p. 109.
- 9) Cfr. I Cor 4, 1.
- 10) Cfr. Con. Oec. Vat. II Const. de sacra Liturgia. Sacrosanctum Concilium nn. 7, 33 AAS. 56 (1964) pp. 100-101, 108.
- 11) Cfr. Ibid. n. 56. AAS 56 (1964) p. 115.
- 12) Cfr. Ibid. n. 22,3 AAS 56 (1964) p. 106.
- 13) Cfr. S. Congr. Rituum. Instr. de Musica Sacra Musicam sacram 5 martii 1967 n. 9 AAS 59 (1967) p. 303 Conc. Oec. Vat. II Const. de sacra Liturgia Concilium n. 116. AAS 56 (1964) p. 131.
- 14) Cfr. S. Congr. Rituum. Instr. de Musica sacra. Musicam sacram n. 4 AAS 59 (1967) p. 301.
- 15) Cfr. Conc. Oec. Vat. II. Const. de sacra Liturgia Sacrosanctum Concilium nn. 119-120. AAS (1964) p. 130.
- 16) Cfr. S. Congr. Rituum. Instr. de Musica sacra. Musicam sacram n. 9 AAS 59 (1957) p. 303.
- 17) Cfr. Institutio generalis Missalis romani n. 323.
- 18) Cfr. Notitiae 5 (1969) pp. 9-10 cfr. etiam nn. 21-14 ibidem pp. 7-8.
- 19) Cfr. S. Congr. pro Cultu Divino. Instructio de Missis pro Coetibus particularibus. Actio pastoralis 15 maii 1969 n. 6. AAS 61 (1969) p. 809.
- 20) Cfr. Institutio generalis Missalis romani n. 11
- 21) Cfr. Ibid. nn. 45-46.
- 22) Cfr. Ibid. nn. 10.

- 23) Cfr. Con. Oec. Vat. II. Const. de sacra Liturgia n. 28.
- 24) Cfr. Institutio generalis Missalis Rom. n. 282.
- 25) Cfr. Ibidem n. 283.
- 26) Cfr. S. Cong. Rituum. Instr. de Cultu Mysterii eucharistici 25 maii 1967. AAS. n. 59. p. 566.
- 27) Cfr. Institutio generalis Missalis romani n. 240.
- 28) Cfr. S. Congr. pro Cultu Divino. Instructio de ampliore facultate sacrae Communionis sub utraque specie administrandi n. 6.
- 29) Cfr. Instructio generalis Missalis Romani n. 68.
- 30) Cfr. Ibid. n. 288.
- 31) Conf. Ibid. n. 298.
- 32) Cfr. Conc. Oec. Vat. II Constit. de Sacra Liturgia n. 128.
- 33) Cfr. Inst. gen. MR. n. 304.
- 34) Cfr. Ibid. n. 260.
- 35) Cfr. nn. 153-280.
- 36) Cfr. nn. 52-57. AAS (1967) pp. 567-569.
- 37) Cfr. Epist. Em. Card. Lercaro ad Piasides Conf. Episc. data d. 30. VI. 65.
- 38) Paulus VI, Allocutio ad Comm. liturgicas Italiae die 7. II. 1969 „Notitiae” 1. pp. 261-61; Losser. Rom. 8. II. 1969.
- 39) Cfr. n. 40 AAS 56 (1964) p. 111.
- 40) Cfr. Institutio generalis M. R. n. 58.

EPISKOPAT POLSKI

ZARZĄDZENIE KONFERENCJI BISKUPÓW POLSKICH

wydane w związku z przepisami Trzeciej Instrukcji Świętej Kongregacji Kultu Bożego o należytym wykonaniu Konstytucji o Liturgii świętej

Wypełniając zadanie, zlecone Biskupom w Trzeciej Instrukcji z dnia 5 września 1970 r., Konferencja Biskupów polskich postanowiła co następuje:

1. Podkomisja Biskupów do Spraw Muzyki Kościelnej opracowała już zestaw śpiewów mszalnych na Introit i Komunię, opartych na Graduale simplex, jak również zaczerpniętych z rodzimego skarbcza pieśni religijnych polskich. Zestaw został ogłoszony przez Konferencję i jest obecnie stale uzupełniany innymi jeszcze pieśniami mszalnymi, dostarczającymi diecezjom przez Podkomisję.

Śpiewy te powinny być dostosowane do charakteru czasu liturgicznego oraz do duchownych potrzeb wiernych, biorących udział we Mszy świętej.

2. Ponieważ Instrukcja poleca popieranie wszelkimi siłami ludowego śpiewu religijnego, dostosowanego do charakteru narodowego oraz do dzisiejszej umysłowości ludzi, Konferencja zwraca uwagę duchowieństwa i wszystkich, którzy zajmują się sprawami śpiewu kościelnego, na konieczność sięgania do wielkiego zasobu pieśni religijnych polskich, powstałych na przestrzeni ubiegłych wieków, a swą treścią i melodią dostosowanych do różnych czasów roku liturgicznego. Mamy przepiękne pieśni adwentowe, wielkopostne, wielkanocne, na uroczystości N. Maryi Panny, o świętych Pańskich, które należy wydobyc z zapomnienia i wprowadzić do liturgii mszalnej.

Niezależnie od tego, jak zaleca Instrukcja, można tworzyć nowe pieśni, odpowiadające godności Najświętszej Ofiary, oparte na tekstach Pisma św., na liturgicznych antyfonach. Konferencja zwraca się do Podkomisji do

Spraw Muzyki Kościelnej o opracowanie wykazu śpiewów mszalnych, przeznaczonych dla specjalnych zgromadzeń, uczestniczących we Mszach świętych, jak młodzież, dzieci, rodzice itp.

Konferencja prosi Podkomisję do Spraw Muzyki Kościelnej o opracowanie wskazań, dotyczących rodzaju muzyki, która może być dopuszczona do Kościołów, a w szczególności do liturgii mszalnej. W szczególności chodzi o wykazanie jakie instrumenty mogą być dopuszczone do liturgii i do kościołów, jakie natomiast nie nadają się do kultu Bożego. Dotyczy to również pewnych rodzajów muzyki nowoczesnej, która swym charakterem nie nadaje się do wykonania w domu Bożym, a tym więcej podczas liturgii mszalnej.

4. Trzecia Instrukcja przewiduje czytanie lekcji, z wyjątkiem Ewangelii, przez kobiety podczas Mszy świętej, polecając Konferencjom Biskupim, określenie miejsca, z którego to czytanie może się odbywać. Konferencja Biskupów polskich postanawia, że kobiety w wypadkach, gdyby im zlecono czytanie mszalne, mogą czytać poza prezbiterium, ale nie przy pulpicie więc, który umieszczony jest w prezbiterium, a tym więcej nie z ambony.

W sprawie formy szat liturgicznych oraz materiałów, z których te szaty mają być sporządzone, Konferencja postanawia, że należy utrzymać tradycyjne formy tych szat, jakie są u nas w użyciu i nie używać innych nowych materiałów do ich sporządzania, poza tymi jakie są w użyciu, zważywszy, że wszelkie materiały dotychczasowe łatwo można nabyć, nie ma więc potrzeby zastępowania ich innymi.

Warszawa, dnia 31 marca 1971 r.

(—) † Biskup Franciszek Jop

Przewodniczący Komisji
Liturgicznej

(—) † Stefan Kardynał Wyszyński

Przewodniczący Konferencji
Plenarnej Episkopatu

BISKUP GORZOWSKI

DEKRET

EREKCJI PARAFII

przy kościele p. w. św. Piotra i Pawła Ap. w BEŁCZNEJ
pow. Łobez, woj. Szczecin

Ku wiecznej chwale Boga Wszechmogącego, ku pożytkowi Kościoła św. i dobru duchowemu wiernych z BEŁCZYNEJ oraz okolicznych miejscowości, przychyłając się do ich prośb, rozporządzamy i czynimy wiadomym wszystkim, których to dotyczy:

§ 1

Celem ułatwienia wiernym rozległej parafii p.w. Najśw. Serca Jezusowego w Łobzie spełniania swoich obowiązków religijnych po wysłuchaniu — zgodnie z kan. 1428 § 1 K.P.K. — zdania zainteresowanych proboszczów oraz Konsultorów Diecezjalnych na mocy przepisu kan. 1427 K.P.K. *erygujemy* nową parafię p.w. św. Piotra i Pawła Ap. w BEŁCZNEJ.

§ 2

Nowa parafia powstaje z podziału parafii p.w. Najśw. Serca Jezusowego w Łobzie.

W tym celu odłączamy od parafii w Łobzie miejscowości: Bełczna, Poradz, Przemysław, Kłępnica, Naćmierz, Karnice, Smorawina, Karwowo, Worowo, Prusinowo i tworzymy z nich teren nowej parafii p. w. św. Piotra i Pawła Ap. w BEŁCZNEJ.

§ 3

Oprócz kościoła parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła Ap. w Bełcznej kościołami pomocniczymi będą p.w. M. B. Królowej Polski w Karnicach, p.w. M. B. Częstochowskiej w Karwowie, p.w. Imienia NMP w Worowie.

§ 4

Przy kościele parafialnym erygujemy również beneficjum proboszczowskie. Na utrzymanie służyć będą opłaty za czynności duszpasterskie, jako też ofiary wiernych w myśl kanonu 1410 Kodeksu Prawa Kanonicznego i przepisów diecezjalnych.

§ 5

Obowiązek urządzenia oraz utrzymania kościoła parafialnego i kościołów pomocniczych jak również obowiązek utrzymania personelu kościelnego spoczywa na parafii.

§ 6

Parafia zabiegać będzie o uzyskanie względnie zbudowanie domu na plebanię.

§ 7

Parafia korzystać będzie z cmentarzy grzebalnych w Bełcznej, Karnicach i Worowie.

§ 8

Macierzysta parafia w Łobzie udzieli nowemu kościołowi parafialnemu w Bełcznej część swoich paramentów, bielizny kościelnej i sprzętu liturgicznego wedle osobnego rozporządzenia.

§ 9

Biskup Gorzowski mianuje każdorazowo proboszcza zgodnie z przepisami kanonicznymi.

§ 10

Proboszcz nowego kościoła parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła Ap. w Bełcznej używa pieczęci z wizerunkiem tytułu kościoła i napisem w otoku: Sigill. Ecclesiae paroecialis Rom. Cath. tit. SS. Apost. Petri et Paul in Bełczna lub Rzym. Kat. Kościół parafialny p.w. Piotra i Pawła Ap. w Bełcznej.

§ 11

Nowa parafia w Bełcznej należeć będzie do dekanatu Nowogard.

§ 12

Tekst niniejszego rozporządzenia należy opublikować w kościołach parafialnych w Łobzie i w Bełcznej oraz filialnych w Karnicach, Karwowie i Worowie przez odczytanie w dwie najbliższe niedziele przy okazji wszystkich kazań i wywieszenie na tablicy ogłoszeń tychże kościołów przez okres dwóch miesięcy.

Dano w Gorzowie Wielkopolskim dnia 31. maja 1971 r. w uroczystości
Najśw. Maryi Panny Matki Kościoła.
Znak: L 1 — 84/71

(—) † Wilhelm Pluta
BISKUP GORZOWSKI
(—) Ks. E. Jagodziński
Kancelarz Kurii

L.S.

DEKRET
EREKCJI PARAFII
przy kościele p. w. Matki Boskiej Różańcowej
w Kępicach
pow. Miastko, woj. Koszalin

Ku wiecznej Chwale Boga Wszchemogącego, ku pożytkowi Kościoła św. i dobru duchowemu wiernych z Kępic oraz okolicznych miejscowości, przychylając się do ich próśb rozporządzamy i czynimy wiadomym wszystkim, których to dotyczy:

§ 1

Celem ułatwienia wiernym rozległej parafii p. w. św. Andrzeja Boboli w Biesowicach spełniania swoich obowiązków religijnych po wysłuchaniu — zgodnie z kan. 1428 § 1 PK.P. — zdania zainteresowanych proboszczów oraz Konsultorów Diecezjalnych na mocy przepisu kan. 1427 P.K.P. *erygujemy* nową parafię p. w. Matki Boskiej Różańcowej w Kępicach.

§ 2

Nowa parafia powstaje z podziału parafii p. w. św. Andrzeja Boboli w Biesowicach.
W tym celu odłączamy od parafii w Biesowicach miejscowości: Kępice, Podgóry, Osowo, Chorowo, Warciano i Żelice i *przyłączamy* do nowej parafii p. w. Matki Boskiej Różańcowej w Kępicach.

§ 3

Oprócz kościoła parafialnego p. w. Matki Boskiej Różańcowej w Kępicach kościołami pomocniczymi będą p. w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Osowie.

§ 4

Przy kościele parafialnym *erygujemy* również beneficjum proboszczowskie. Na utrzymanie proboszcza służyć będą opłaty za czynności duszpasterskie, jako też ofiary wiernych w myśl kanonu 1410 Kodeksu Prawa Kanonicznego i przepisów diecezjalnych.

§ 5

Obowiązek urządzania oraz utrzymania kościoła parafialnego i kościołów pomocniczych jak również obowiązek utrzymania personelu kościelnego spoczywa na parafii.

§ 6

Plebania mieścić się będzie w oddzielnym domu w Kępicach przy ulicy Mickiewicza 6 a.

§ 7

Parafia korzystać będzie z cmentarzy komunalnych w Kępicach i Osowie.

§ 8

Macierzysta parafia w Biesowicach udzieli nowemu kościołowi parafialnemu w Kępicach części swoich paramentów, bielizny kościelnej i sprzętu liturgicznego wedle osobnego rozporządzenia.

§ 9

Biskup Gorzowski mianuje każdorazowo proboszcza zgodnie z przepisami kanonicznymi.

§ 10

Proboszcz nowego kościoła parafialnego p. w. M. B. Różańcowej w Kępicach używa pieczęci z wizerunkiem tytułu kościoła i napisem w otoku: Sigill. Ecclesiae paroecialis Rom. Cath. tit. Sacratissimi Rosarii B. M. V. lub Rzym-kat. Kościół parafialny p. w. Matki Boskiej Różańcowej w Kępicach.

§ 11

Nowa parafia w Kępicach należeć będzie do dekanatu bytowskiego.

§ 12

Tekst niniejszego rozporządzenia należy opublikować w kościołach parafialnych w Biesowicach, w Kępicach i w kościele filialnym w Osowie, przez odczytanie w dwie najbliższe niedziele przy okazji wszystkich kazań i wywieszenia na tablicy ogłoszeń tychże kościołów przez okres dwóch miesięcy. Dano w Gorzowie Wielkopolskim dnia 31 maja 1971 r. w uroczystości Najśw. Maryi Panny Matki Kościoła.
Znak: L 1 — 112/71

(—) † Wilhelm Pluta
BISKUP GORZOWSKI

(—) Ks. E. Jagodziński
Kancelarz Kurii

L.S.

DEKRET

EREKCJI PARAFII

**przy kościele p. w. Przemienienia Pańskiego w KOLINIE
pow. Pyrzyce, woj Szczecin**

Ku wiecznej chwale Boga Wszechmogącego, ku pożytkowi Kościoła św. i dobru duchownemu, wiernych z KOLINA oraz okolicznych miejscowości, przychylając się do ich prośb rozporządzamy i czynimy wiadomym wszystkim, których to dotyczy:

§ 1

Celem ułatwienia wiernym rozległej parafii p. w. Chrystusa Króla w Dolicach spełniania swoich obowiązków religijnych po wysłuchaniu — zgodnie z kan. 1427 § 1 K.P.K. — zdania zainteresowanych proboszczów oraz Konsultorów Diecezjalnych na mocy przepisu kan. 1427 K.P.K. *erygujemy* nową parafię p. w. Przemienienia Pańskiego w KOLINIE.

§ 2

Nowa parafia powstaje z podziału parafii p. w. Chrystusa Króla w Dolicach. W tym celu odłączamy od parafii w Dolicach miejscowości: Kolin, Załęcin,

Szumielin, Rzyplino, Brańcino, Lipka, Trzebień, Krępcewo i tworzymy z nich teren nowej parafii p. w. Przemienienia Pańskiego w KOLINIE.

§ 3

Oprócz kościoła parafialnego p. w. Przemienienia Pańskiego w Kolinie kościołami pomocniczymi będą p.w. M. B. Częstochowskiej w Krępcewie i p. w. M. B. Różańcowej w Rzeplinie.

§ 4

Przy kościele parafialnym erygujemy również beneficjum proboszczowskie. Na utrzymanie proboszcza służyć będą opłaty za czynności duszpasterskie, jako też ofiary wiernych w myśl kanonu 1410 Kodeksu Prawa Kanonicznego i przepisów diecezjalnych.

§ 5

Obowiązek urzędzenia oraz utrzymania kościoła parafialnego i kościołów pomocniczych jak również obowiązek utrzymania personelu kościelnego spoczywa na parafii.

§ 6

Parafia zabiegać będzie o uzyskanie względnie zbudowanie osobnego domu na plebani. Czasowo Ks. Proboszcz zamieszka w wynajętym mieszkaniu.

§ 7

Parafia korzystać będzie z cmentarzy w Kolinie, Rzeplinie i Krępcewie.

§ 8

Macierzysta parafia w Dolicach udzieli nowemu kościołowi parafialnemu w Kolinie część swoich paramentów, bielizny kościelnej i sprzętu liturgicznego wedle osobnego rozporządzenia.

§ 9

Bisкуп Gorzowski mianuje każdorazowo proboszcza zgodnie z przepisami kanonicznymi.

§ 10

Proboszcz nowego kościoła parafialnego p. w. Przemienienia Pańskiego w Kolinie używa pieczęci z wizerunkiem tytułu kościoła i napisem w otoku: Sigill. Ecclesiae paroecialis Rom. Cath. tit., Transfigurationis D. N. J. Ch. lub Rzym. kat. Kościół parafialny p. w. Przemienienia Pańskiego w Kolinie.

§ 11

Nowa parafia w Kolinie należeć będzie do dekanatu Pyrzyce.

§ 12

Tekst niniejszego rozporządzenia należy opublikować w kościołach parafialnych w Dolicach i Kolinie oraz w filiach: Krępcewie i Rzeplinie, przez odczytanie w dwie najbliższe niedziele przy okazji wszystkich kazań i wywieszenie na tablicy ogłoszeń tychże kościołów przez okres dwóch miesięcy.

Dano w Gorzowie Wielkopolskim dnia 31 maja 1971 r. w uroczystości Najśw. Maryi Panny Matki Kościoła.

Znak: L 1 — 113/71

L.S.

(—) † Wilhelm Pluta
BISKUP GORZOWSKI

(—) Ks. E. Jagodziński
Kancelarz Kurii

DEKRÉT

EREKCJI PARAFII

przy kościele Niepokalanego Serca NMP w RADNICY pow. Krosno, woj. Zielona Góra

Ku wiecznej chwale Boga Wszchemogącego, dla pożytku Kościoła św. i dobra duchowego wiernych z RADNICY oraz okolicznych miejscowości, przychyłając się do ich próśb, rozporządzamy i czynimy wiadomym wszystkim, których to dotyczy:

§ 1

Celem ułatwienia wiernym rozległej parafii p. w. Najśw. Serca Jezusowego w Nietkowicach spełnienia swoich obowiązków religijnych oraz usprawnienia pracy duszpasterskiej po wysłuchaniu — zgodnie z kan. 1428 § 1 K.P.K. — zdania zainteresowanego proboszcza oraz Konsultorów Diecezjalnych na mocy przepisu kan. 1427 K.P.K. *erygujemy* nową parafię p. w. Niepokalanego Serca NMP w Radnicy.

§ 2

Nowa parafia powstaje z podziału parafii p. w. Najświętszego Serca Jezusowego w Nietkowicach. W tym celu odłączamy od parafii w Nietkowicach miejscowości: Radnica, Radnica Osiedle, Sysowice, Będów i *tworzymy* z nich teren nowej parafii p. w. Niepokalanego Serca NMP w RADNICY.

§ 3

Oprócz kościoła parafialnego p. w. Niepokalanego Serca NMP w Radnicy kościołami pomocniczymi będą p. w. Trójcy św. w Będowie p. w. Narodzenia NMP w Sysowicach.

§ 4

Przy kościele parafialnym *erygujemy* beneficjum proboszczowskie. Na utrzymaniu proboszcza służyć będą opłaty za czynności duszpasterskie, jako też ofiary wiernych w myśl kanonu 1410 Kodeksu Prawa Kanonicznego i przepisów diecezjalnych.

§ 5

Obowiązek urządzenia oraz utrzymania kościoła parafialnego i kościołów pomocniczych jak również obowiązek utrzymania personelu kościelnego spoczywa na parafii.

§ 6

Plebania będzie mieścić się na razie w domu prywatnym. W międzyczasie parafianie zatroszczą się o własne probostwo.

§ 7

Parafia na razie będzie korzystać ze wspólnego cmentarza w Nietkowicach, w przyszłości urządzi nowy cmentarz w Radnicy.

§ 8

Macierzysta parafia w Nietkowicach udzieli nowemu kościołowi parafialnemu w Radnicy część swoich paramentów, bielizny kościelnej i sprzętu liturgicznego wedle osobnego rozporządzenia.

§ 9

Biskup Gorzowski mianuje każdorazowego proboszcza zgodnie z przepisami kanonicznymi.

§ 10

Proboszcz nowego kościoła parafialnego p. w. Niepokalanego Serca NMP w Radnicy używa pieczęci z wizerunkiem tytułu kościoła i napisem w otoku: Sigill. Ecclesiae parocialis Rom. Cath. tit., Immaculatae Cordis B. M. V. in Radnica, lub Rzym. kat. Kościół parafialny p. w. Niepokalanego Serca NMP w Radnicy.

§ 11

Nowa parafia w Radnicy należeć będzie do dekanatu Zielona Góra.

§ 12

Tekst niniejszego rozporządzenia należy opublikować w kościołach parafialnych w Nietkowicach i Radnicy oraz w kościołach filialnych w Będowie oraz w Sycowie przez odczytanie w dwie najbliższe niedziele przy okazji wszystkich kazań i wywieszenia na tablicy ogłoszeń tychże kościołów przez okres dwóch miesięcy.

Gorzów Wlkp., dnia 14 kwietnia 1971 r.

Znak: L 1 — 26/71

(—) † Wilhelm Pluta
BISKUP GORZOWSKI

L.S.

(—) Ks. E. Jagodziński
Kancelarz Kurii

PRZESUNIĘCIA PERSONALNE

Zwolnieni z pracy w Kurii Biskupiej:

Ks. Gałęcki Jan z obowiązków Notariusza Kurii

— mianowany wik. w parafii Król.
Świata w Stargardzie Szcz.

Ks. Werno Tadeusz z obowiązków Referenta Wydz. Duszpasterskiego

— mianowany administratorem parafii
Świdwin.

Mianowany Referentem Wydziału Nauki Katolickiej:

Ks. Mgr Kunicki Romuald

Zwolniony z obowiązków Rektora Kaplicy przy ul. Chodkiewicza 20:

Ks. Werno Tadeusz

Mianowany Rektorem Kaplicy:

Ks. Mgr Welzandt Edward

Z obowiązków dziekana zwolniony:

Ks. Kanonik Piękoś Władysław — dekanatu Pszczew

Ks. Stanek Jan TS — dekanatu Słupsk Południe

Mianowany dziekanem:

Ks. Łowiński Edmund CM — dekanatu Pszczew

Zwolniony z obowiązków wicedziekana:

Ks. Zięba Waclaw TS — dekanatu Człuchów

Mianowany wicedziekanem:

Ks. Koźlik Łucjan TS w Kobylicy — dekanatu Słupsk Południe

Zwolniony z obowiązków kapelana szpitala:

Ks. Fabisiak Kazimierz SVD — Zielona Góra
Ks. Krzyżanowski Wojciech TS — Białogard

Mianowani kapelanem szpitala:

Ks. Doroczyński Zygmunt SVD — Zielona Góra
Ks. Krajewski Franciszek TS — Białogard

Zwolnieni z obow. administratora — przeniesieni w stan spoczynku:

Ks. Jeżykowski Ignacy — Jenikowo
Ks. Kłosowski Eugeniusz — Świdwin
Ks. Ludkiewicz Teodor — Chwarstnica
Ks. Łaszyński Czesław — Rozlazino
Ks. Piątkowski Roman — Słońsk
Ks. Stachowiak Bruno — Drawno
Ks. Tomszewicz Jan — Szczecin-Golęcino

Zwolnieni z obow. administratora:

Ks. Bury Władysław — Lubiszyn
Ks. Rychwalski Lech — Pólcзно
Ks. Kowalski Cyryl — Ługi

Zwolnieni z obow. administratora i z diecezji:

Ks. Chabierski Franciszek OFM Cap — Wałcz św. Antoni
Ks. Rykała Julian TS — Czaplunek
Ks. Stanek Jan TS — Słupsk
Ks. Śmidoda Wawrzyniec CM — Laski Lubuskie
Ks. Zięba Waclaw TS — Wierzchowo Człuch.

Zwolniony z obow. administartora — urlop zdrowotny:

Ks. Kowalczyk Kazimierz — Insko

Mianowani administratorami parafii:

Ks. Cichecki Kazimierz TS — Dębno Lubuskie
Ks. Depta Jan — Kołbaskowo
Ks. Dulak Józef — Gostyń
Ks. Gruchała Mieczysław — Żukowo
Ks. Kostecki Zygmunt — Toporzyk
Ks. Król Ryszard — Miastko
Ks. Majewski Waldemar — Kołczyn
Ks. Nejranowski Ferdynand — Byszyno
Ks. Ochał Feliks OFM Cap — Wałcz św. Antoni
Ks. Ptak Franciszek — Sokola Dąbrowa
Ks. Rogiński Józef — Jeżyce
Ks. Siuda Florian TS — Wierzchowo Człuch.
Ks. Słomski Józef — Kępice
Ks. Strokosz Zygfried — Biesowice
Ks. Sposób Jan TS — Kobylnica
Ks. Surówka Czesław CM — Trzebiszewo
Ks. Wagner Stanisław — Szczaniec
Ks. Werno Tadeusz — Świdwin
Ks. Wojnicki Marian — Tychowo

Ks. Wujda Jan — Szczecinek
Ks. Wyciślik Alojzy — Siemyśl

Zwolnieni z obow. wikariusza — mianowani administratorami:

Ks. Kurzawa Eugeniusz — Łobez — Bełczna
Ks. Żebrowski Tadeusz — Dolice — Kolin

Księża Neoprezbiterzy — mianowani wikariuszami:

Ks. Dobrołowicz Ryszard — Międzyrzecz
Ks. Jagowski Henryk — Strzelce Kraj.
Ks. Koc Wiesław — Czarne
Ks. Koza Edmund — Świdwin
Ks. Konieczny Jerzy — Gorzów św. Trójcy
Ks. Leszkowicz Józef — Wolin
Ks. Mazur Jan — Kamień Pom.
Ks. Michałowski Waldemar — Police
Ks. Nowicki Władysław — Miastko
Ks. Zawistowski Zygmunt — Choszczno

Zwolnieni z obow. wikariusza i z pracy w diecezji:

Ks. Antosz Sylwester — Wolin
Ks. Błazczyński Józef TChr. — Gryfice
Ks. Bartoszak Ludwik OFMConv. — Łęknio
Ks. Buczkowski Zygmunt TChr. — Pyrzyce
Ks. Dąbrowski Wiesław TS — Lipki Wielkie
Ks. Duda Stefan MSF — Złotów
Ks. Frelich Janusz — Rzepin
Ks. Grochalski Leon TS — Banie
Ks. Hoffman Władysław TChr. — Szczecin św. Jana Chrz.
Ks. Kocząb Stefan TChr. — Stargard św. Józefa
Ks. Kołodziej Stefan MSF — Złotów
Ks. Kołodziej Piotr SDS — Deszczno
Ks. Miciński Antoni TChr. — Szczecin św. Jana Chrz.
Ks. Musielak Antoni SVD — Świdwin
Ks. Sikora Roman MS — Kuźnica Czarnk.
Ks. Sporek Michał MSF — Złotów
Ks. Stróżyk Anatol OFMConv. — Kołobrzeg
Ks. Sokołowski Tadeusz SDS — Moryń
Ks. Sudyka Edward MS — Kuźnica Czarnk.
Ks. Walkowiak Ludwik TChr. — Szczecin-Podjuchy
Ks. Wiza Marian MSF — Tarnówka
Ks. Tkaczyk Henryk TS — Czaplinek
Ks. Zymuła Stanisław TChor. — Stargard św. Józefa
Ks. Żabówka Józef CR — Drawską

Mianowani wikariuszami:

Ks. Bednarz Bernard TChr. — Szczecin-Zdroje
Ks. Bojda Kazimierz TChr. — Gryfice
Ks. Chmiel Jan TChr. — Pyrzyce
Ks. Ciemięga Antoni TS — Witnica
Ks. Dąbrowski Arkadiusz TS — Lipki Wielkie
Ks. Dziedziak Kazimierz — Zielona Góra - Najśw. Zbaw.
Ks. Jankowski Stanisław TS — Czaplinek
Ks. Jaskuła Jerzy SDS — Moryń
Ks. Juściński Tadeusz MSF — Złotów
Ks. Kałuża Jan TChr. — Szczecin-Podjuchy

Ks. Kłysz Zygmunt
 Ks. Kowalski Cyryl
 Ks. Kubinowski Ryszard TChr.
 Ks. Laskowski Mieczysław
 Ks. Mazur Rajmund OFMConv.
 Ks. Melbruda Aleksander TChr.
 Ks. Meisel Józef MSF
 Ks. Michalski Antoni TChr.
 Ks. Miklaszewski Walenty OMI
 Ks. Myśliwiec Antoni SDS
 Ks. Ołdak Kazimierz TChr.
 Ks. Rekliński Czesław TChr.
 Ks. Ryżek Waclaw MSF
 Ks. Sadowski Jan OMI
 Ks. Smaga Ignacy TChr.
 Ks. Szczesiul Albert OFMConv.
 Ks. Ułaszkiwicz Stanisław TChr.
 Ks. Zachara Tadeusz TChr.
 Ks. Zawiślak Józef CR
 Ks. Załucki Józef MS

— Szczecin św. Rodziny
 — Rzepin
 — Pyrzyce
 — Okonek
 — Kołobrzeg
 — Stargard św. Józefa
 — Złotów
 — Stargard św. Józefa
 — Gorzów św. Józefa
 — Deszczno
 — Płoty
 — Szczecin-Podjuchy
 — Tarnówka
 — Gorzów św. Józefa
 — Stargard św. Józefa
 — Mielno
 — Szczecin-Podjuchy
 — Goleniów
 — Drawsko
 — Rzesko

Przesunięcia wśród Księży Wikariuszy:

Ks. Albański Tadeusz
 Ks. Belczącki Stanisław
 Ks. Błaszczuk Marian
 Ks. Białas Engelbert
 Ks. Celiński Edmund TChr.
 Ks. Chadaj Edward
 Ks. Chodakowski Antoni
 Ks. Chmiel Józef
 Ks. Czapięga Tadeusz
 Ks. Fąfara Edward
 Ks. Gappa Wojciech
 Ks. Giratowicz Jan
 Ks. Gołębiński Edward
 Ks. Górski Jan
 Ks. Harmaciński Roman
 Ks. Helon Kazimierz
 Ks. Jankowski Wincenty
 Ks. Kłak Józef
 Ks. Kołodziejczyk Edward

 Ks. Kozieł Piotr
 Ks. Król Józef
 Ks. Kujawa Bolesław TS
 Ks. Lachowicz Czesław
 Ks. Lemke Joachim
 Ks. Leszczyński Zdzisław
 Ks. Lier Jerzy
 Ks. Łuczak Zenon
 Ks. Mach Marian
 Ks. Maduzia Adam
 Ks. Maj Mieczysław TChr.
 Ks. Marszelewski Tadeusz
 Ks. Nowak Norbert

— Okonek — Szczecin-Niebuszewo
 — Pełczyce — Choszczno
 — Szczecinek — Gorzów — Katedra
 — Świdwin — Rozłazino
 — Goleniów — Dobrzany
 — Strzelce Kraj. — Chwarstnica
 — Golczewo — Nowogard
 — Bobrowice — Szczecin-Dąbie
 — Łagów — Szczecin-Pogodno
 — Nowogard — Kamień Pom.
 — Tychowo — Polanów
 — Krosno — Zielona Góra św. Jadw.
 — Stargard — Swinoujście
 — Szczecin-Dąbie — Bobrowice
 — Jastrowie — Krosno Odrzańskie
 — St. Dąbrowa — Gorzów — Katedra
 — Słońsk — Szczecin św. Jakuba
 — Choszczno — Szczecin-Goleścino
 — Gorzów św. Trójca — Słupsk św.
 Ottona
 — Torzym — Dobra
 — Lipiany — Strzelce Kraj.
 — Lubiszyn — Cybinka
 — Słupsk — Jastrowie
 — Słupsk — Stargard Król. Świata
 — Kargowa — Babimost
 — Rozłazino — Gardna Wielka
 — Miastko — Cedynia
 — Gryfino — Drawno
 — Cedynia — Trzebiecz
 — Płoty — Stargard św. Józefa
 — Dobra — Przybiernowo
 — Bobrowice — Słońsk

Ks. Nowik Henryk	— Szczecin-Pogodno — Zielona Góra
św. Jadwigi
Ks. Nürnberg Gerard	— Polanów — Szczecin-Grabowo
Ks. Obacz Władysław	— Szczecin-Niebusz. — Banie
Ks. Osikowski Jan	— Cybinka — Sulechów
Ks. Oszkiel Jerzy	— Kłodawa — Krajnik Górny
Ks. Otoka Jan	— Bobolice — Zamysłów
Ks. Pastuszka Henryk	— Jastrowie — Dobiegniew
Ks. Pikulik Gracjan	— Tychowo — Miastko
Ks. Regliński Zbigniew	— Szczecin-Pogodno — Ustka
Ks. Słodkowski Aleksander	— Szczaniec — Nowogard
Ks. Sosnowski Tadeusz	— Gorzów - Katedra — Szczecin-Po-
godno
Ks. Stawicki Ryszard	— Międzyrzecz — Zielona Góra
Najśw. Zbaw.
Ks. Strączyński Czesław	— Chwarstnica — Jastrowie
Ks. Strzelecki Jan	— Gardna Wielka — Słupsk NMP
Ks. Śliwa Czesław	— Czarne — Szczecin-Niebuszewo
Ks. Tarnowski Adolf	— Gorzów - Katedra — Świnoujście
Ks. Trelka Kazimierz	— Bledzew — Ośno Lubuskie
Ks. Walkowiak Kazimierz	— Krosno Odrz. — Stara Dąbrowa
Ks. Tomaszewski Romuald	— Trzebiecz — Gardna Wielka
Ks. Wawszczak Zymunt	— Nowogard — Golczewo
Ks. Wiatrowski Roman	— Barlinek — Pełczyce
Ks. Zabojszcza Ryszard	— Dobiegniew — Koszalin św. Krzyża
Ks. Wrona Stanisław TChr.	— Pyrzyce — Szczecin św. Jana Chrz.
Ks. Żechowski Marian SCJ	— Choszczno — Pełczyce
Ks. Ziomek Ryszard	— Kamień — Szczecin-Pogodno
Ks. Żrebiec Józef MS	— Resko — Kuźnica Czarnk.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

WYDAWNICTWO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO KUL, POLECA:
I. SOCJOLOGIA PARAFII

W połowie czerwca br. ukaże się nakładem Wydawnictwa Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oczekiwana od dawna praca ks. J. Majki pt. „Socjologia parafii”. Objętość pracy 17 ark. wydawniczych, cena 60 zł.

Jest to socjologiczna monografia parafii, uwzględniająca jednak również aspekty historyczne, prawnokanoniczne i teologiczne. Całość publikacji może służyć jako podręcznik, ponieważ autorowi chodzi o zestawienie problematyki socjologicznej związanej z parafią, o jej wstępne uporządkowanie, zarysowanie kierunków postulowanych analiz zagadnienia oraz o ukazanie dotychczasowych osiągnięć w tej dziedzinie.

Pionierska praca ks. J. Majka będzie bardzo pożyteczna nie tylko dla socjologów religii, ale i dla duszpasterzy, ponieważ w duszpasterstwie posoborowym dostosowanie metod i stylu duszpasterzowania do potrzeb wiernych i warunków społecznych ma szczególne znaczenie.

Ze względu na to, że publikacja ma służyć zarówno badaczowi, studentowi jak i duszpasterzowi, autor dostosował odpowiednio do postawionych zadań język, terminologię i dokumentację naukową.

Aby umożliwić dokładniejszą orientację w problematyce „Socjologii parafii” oraz jej przydatności w pracy duszpasterskiej, podajemy w oparciu

o spis zawartości przegląd najważniejszych problemów podjętych przez autora.

. . .

- Część I *Ogólne wiadomości o parafii*
I Problem definicji parafii; II zarys historii parafii; III Teologiczne aspekty parafii; IV W poszukiwaniu pełnego obrazu parafii.
- Część II *Parafia jako społeczność naturalna*
V Naturalne położenie parafii; VI Społeczno-gospodarcza struktura parafii; VII Dynamika i mobilność społeczności parafialnej.
- Część III *Parafia jako społeczność religijna*
VIII Religijna struktura parafii; IX Problem typologii parafii; X Ośrodki życia religijnego w parafii.
- Część IV *Funkcjonowanie społeczności parafialnej*
XI Społeczna rola proboszcza; XII Analiza parafialnych czynności społecznych; XIII Parafia jako układ funkcjonalny.

. . .

II. HISTORIA PSYCHOLOGII

Inną niemniej oczekiwaną pozycją książkową, jaką przygotowało Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego na czerwiec br. jest „Historia Psychologii” ks. J. Pastuszki. Objętość 35 ark. wydawniczych, cena 100 zł.

. . .

Praca jest rezultatem wykładów, jakie autor prowadził w ostatnim dziesięcioleciu na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej KUL dla studentów specjalizacji filozoficzno-psychologicznej i z tego względu ma charakter podręcznikowy.

W swej pracy ks. J. Pastuszka wyakcentował w systemach filozoficznych to wszystko, co studiującemu psychologię jest niezbędne do zrozumienia genezy i dziejów dyscypliny. „Historia psychologii” obok rozważań problemowych podaje zwarty wybór tekstów oraz bibliografię przedmiotu. Podręcznik przedstawia historię psychologii od starożytności do początku XX wieku.

Autor nie ograniczył się jednak wyłącznie do zagadnień ściśle psychologicznych, omawiając je w szerokim kontekście problematyki filozoficzno-antropologicznej. Dlatego książka może być pomocna nie tylko tym, którzy chcieliby poznać dzieje psychologii, lecz również tym, którzy interesują się historią filozofii.

Dodajmy, że „Historia psychologii” ukazuje się w pięćdziesiątą rocznicę pracy ks. prof. J. Pastuszki na wyższych uczelniach (1921-1971) i w związku z tym autor dedykuje ją współpracownikom naukowym oraz rzeszom swych słuchaczy — duchownym i świeckim, licznym rocznikom studentek i studentów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Warszawskiego oraz wyższych seminariów duchownych w Sandomierzu, Warszawie i Lublinie.

. . .

Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego KUL, Lublin, Al. Racławickie 14 ogłaszają przed sprzedaż „Socjologii parafii” i Historii psychologii”. Zgłoszenia pisemne wraz z należną kwotą (na odwrócie przekazu pocztowego lub blankietu PKO należy zaznaczyć: Majka, Socjologia parafii lub Pastuszka, Historia psychologii) będą realizowane natychmiast po ukazaniu się pozycji. Nakłady ograniczone. PKO Lublin nr 2-9-263.

Za zezwoleniem Władzy Duchownej

Wydaje Kuria Biskupia w Gorzowie Wlkp.

Druk: Gorzowska Drukarnia Akcydensowa w Gorzowie Wlkp.

ul. Mała 5, zam. 1705 - 1200 egz. - 10. 71 R-6/26